



IQ Samhällsbyggnad

2025-12-23

Landsbyggds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Dnr LI2025/01587

Remissvar – Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

IQ Samhällsbyggnad har inbjudits att lämna synpunkter på rubricerad remiss. Vi tackar för möjligheten och lämnar härmed följande synpunkter.

IQ Samhällsbyggnad vill betona vikten av långsiktig forskning och innovation för ett robust och hållbart transportsystem. Vi har i vårt remissvar valt att särskilt lämna synpunkter på de delar i planen som berör innovationer, kunskapsutveckling och forskning.

Sammanfattning av våra synpunkter:

- Den ekonomiska ramen för forskning och innovation behöver förstärkas,
- Beredskapsrelaterade satsningar får inte tränga undan klimat-, hållbarhets- och effektivitetsperspektiv,
- Fortsätt utveckla samverkan med akademi och näringsliv för att möta kompetensförsörjningsutmaningar och främja innovation.

Vi välkomnar och stödjer de föreslagna satsningarna på forskning och innovation inom transportområdet. Forskning och innovation är avgörande för att nå de transportpolitiska målen och för att säkerställa ett modernt, effektivt och hållbart transportsystem. Trafikverket har en central roll som både forskningsfinansiär, kunskapsbärare och användare. Vi ser positivt på att denna roll tydliggörs i planen.

Transportforskning är en grundförutsättning för kompetensförsörjning, konkurrenskraft och klimatomställning. Den bidrar till utveckling av nya teknologier, metoder, processer, policy och affärsmodeller som kan bidra till att effektivisera transportsystemet, minska miljöpåverkan och stärka robustheten i infrastrukturen.

Vi vill samtidigt lyfta en risk att det förändrade geopolitiska läget och det utökade behovet av satsningarna på beredskap kan ge som konsekvens ett minskat fokus på övriga områden. Beredskapsbehov är viktiga, men får inte tränga undan andra forsknings- och innovationsområden som är avgörande för långsiktig hållbarhet samt för att nå klimatmål och



IQ Samhällsbyggnad

effektivitet i transportsystemet. Det är därför viktigt att beredskap integreras i övriga områden för att skapa en bred robusthet och att tillgängliga forsknings- och innovationsmedel speglar denna nya verklighet.

Vi noterar att föreslagna medel för forskning och innovation (7,4 miljarder kronor) ligger på samma nivå som i gällande plan, trots att kraven och komplexiteten ökar. För att säkerställa att både beredskapsrelaterade och övriga transportpolitiska forskning och innovationsbehov kan mötas, bör den ekonomiska ramen ses över. Utan en förstärkning riskerar vi att viktiga satsningar inom bland annat klimat, digitalisering och kompetensförsörjning får stå tillbaka. Trafikverkets satsningar på forskning och innovation är särskilt viktiga i en tid då andra forskningsaktörer, som Vinnova, har minskade satsningar inom transportområdet.

Vi saknar en konkret koppling till hur de fyra valda forsknings- och innovationsområdena förhåller sig till fyrstegsprincipen och då särskilt utvecklingen av de två första stegen i den vedertagna principen. Det strategiska innovationsprogrammet ShiftSweden, inom ramen för satsningen Impact Innovation, utgör en central arena för detta utvecklingsarbete. Trafikverket kan, som aktiv part i ShiftSweden och central aktör i branschen, i sitt arbete använda erfarenheter och resultat från programmet för att förverkliga fyrstegsprincipens intentioner.

Vidare ser IQ Samhällsbyggnad positivt på att Trafikverket inom de föreslagna satsningar för innovationer och forskning kommer prioritera arbetssätt som ska sträva efter nedkortade processer för implementering av forskningsresultaten. Vi vill särskilt lyfta fram vikten av att detta sker i Trafikverkets upphandlingar. IQ Samhällsbyggnad anser att det är av största vikt att Trafikverket agerar som föregångare i upphandlingar och som "första kund" att använda ny teknik, material och processer.

Anita Aspegren

VD, IQ Samhällsbyggnad

Om IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad är en unik medlemsorganisation för företag och organisationer i samhällsbyggnadssektorn som är intresserade av forskning och innovation. Vi kombinerar forsknings- och innovationsfrågor med gränsöverskridande samverkan och verkar i skärningspunkten mellan näringsliv, politik, civilsamhälle och akademi. Tillsammans skapar vi i IQ Samhällsbyggnad samhällsnytta genom ökad kompetens och fler innovationer inom samhällsbyggandet. Vi gör detta genom tät dialog med våra medlemmar och det omgivande samhället.

Då IQ Samhällsbyggnad är en organisation med bredd – med 100 medlemmar från hela samhällsbyggnadssektorn – talar vi för sektorn när det gäller FoU-frågor. Förankringen inom branschorganisationerna är därtill mycket god, och med tanke på den mängd aktörer som dessa organisationer i sin tur företräder, kan IQ Samhällsbyggnad indirekt sägas företräda långt fler medlemmar än de 100 aktörerna. Läs mer om oss på [IQ Samhällsbyggnad](#)